

MAJANDUS- JA
KOMMUNIKATSIOONI-
MINISTEERIUM

Toetab Euroopa Liit

Mõjude hindamise valdkonnad ja kasutatavad meetodid

Mario Lambing
majandusanalüüsi talitus
mario.lambing@mkm.ee

Poliitikavaldkonnad

- Elamumajandus (toetusprogrammid)
- Hinnamuudatused (aktsiisid, keskkonnatasud, elekter)
- Transport (toetused ühistranspordile, kütuse hind, jäälõhkujate soetamine)
- Antidumpingu meetmed, ekspordigarantiid, kemikaalipoliitika, sadamate külmumine, ümbersõidu ehitus, lennufirma kohalemeelitamine, suveaja mõjud, kaubandustõkked
- Väljast tellitud uuringud (Saaremaa sild, CO2 maks)

Tulu-kulu analüüsid

- Suuremate projektide puhul, kus analüüsi läbiviimiseks on piisavalt aega ja põhjalikule analüüsile on nõudlust

Olulisemate mõjude hindamine

- Stsenaariumid, simulatsioonid, (staatilised) arvestused
- Vaadeldakse suuremaid mõjusid konkreetsete sihtrühmade lõikes
- Tavaliselt tehakse eeldusi, nagu käitumise muutumatus (*ceteris paribus*), kõrvalefektide vähene mõju
- Kaudsete ehk teise ringi efektide hindamine sisend-väljund tabelite abil

Makrotasandi mõjud

- Hinnangud majandusnäitajatele investeringu- või teiste taoliste šokkide tulemusel – makromudel, kompetents väljaspool ministeeriumi
- Suuremate, laiapõhjaliste muutustete korral (kütuse, elektri hinna tõus) efektide hindamine sisend-väljund tabelite abil

Olulisemad andmebaasid majandusmõjude hindamiseks

- Leibkonna eelarve uuring
- Tööjõu-uuring
- Väliskaubanduse andmebaas
- Äriregister

Leibkonna eelarve uuring

- Tarbijate sissetulekud, kulutused toodetele ja teenustele, elanike sotsiaalne taust
 - Hinnatõusu mõjud tarbijagruppidele
 - Eluasemepoliitika
 - Laenuvõimelisus, -vajadus
 - Ühistranspordi vajadus

Tööjõu-uuring

- Tööhõive, haridus, töö intensiivsus, palk, töö otsimise aktiivsus, tööle minemise tingimused
 - Tööjõu vajaduse prognoos
 - Bussitranspordi toetuste jagamine

Väliskaubanduse andmebaas

- Detailed andmed kaupade ekspordi ja impordi kohta (kogused, rahaline väärtus \Rightarrow hinnad)
 - Mõju kaupade hindadele ja tarbimisele (kemikaalipoliitika REACH)
 - Eesti huvi kaubanduse kaitsemeetmete küsimustes

Äriregister

- Ettevõtete majandusaasta aruanded
 - Mõjud konkreetsetele ettevõtetele või ettevõtte gruppidele (maksude, kulude kasv, kaubanduspiirangud)

Täiendavad andmeallikad

- Sisend-väljund / pakkumise-kasutamise tabelid
- Statistikaamet (hinnad, palgad, tarbimine, ettevõtete finantsnäitajad sektorite lõikes, ehitus jne)
- Eurostat (võrdlused teiste riikidega)
- Eesti Pank (pangandusstatistika, maksebilanss, otsesed välisinvesteeringud)
- Maanteeameti uurimused (läbisõit, teekasutuse intensiivsus)
- Riigieelarve laekumised
- Rahandusministeeriumi, Eesti Panga, Eurostati ja MKM prognoosid
- Riiklikud registrid

MAJANDUS- JA
KOMMUNIKATSIOONI-
MINISTEERIUM

Täna tähelepanu eest!